

Любі друзі! Багато народів захоплюються героїзмом і мужністю українського народу. Тож, ми вже зараз повинні працювати для відбудови, щоб і надалі прославляти нашу неймовірну Батьківщину.

Знання - це наша сила!

Коли лунає сирена-направляйтесь в укриття! Бережіть себе!

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,

але не пізніше 20:00

Урок № 12

Дата: 17.11.2023

Тема: Первинний сектор економіки

Мета: охарактеризувати поняття первинного сектор економіки; розвивати сформовані здібності, виховувати професійну компетентність.

Хід уроку:

Економічне зростання країни залежить від доданої вартості, яка формує основу її національного багатства. Під поняттям «додана вартість» розуміють ринкову вартість готової продукції за вирахуванням вартості сировини, матеріалів, напівфабрикатів та інших ресурсів, що використовуються в процесі її виробництва. Зважаючи на те, що виробництво зазвичай передбачає кілька стадій, утворюються ланцюги, які, зокрема, можуть включати:

- видобуток мінеральних ресурсів;
- первинну переробку мінеральних ресурсів із метою отримання сировини;
- переробку сировини з метою отримання напівфабрикатів;
- отримання проміжної готової продукції;
- використання проміжної готової продукції в інших виробництвах для отримання кінцевого продукту;
- реалізацію кінцевого продукту (іноді ще і його споживання).

Глобальні ланцюги є основою потоків товарів та послуг між країнами й тому стають важливою умовою для існування відповідних міжнародних ринків. Міжнародний ринок товарів — складова частина глобальної економіки, що являє собою процес купівлі та продажу з метою задоволення потреб у товарах та отримання доходу. Завдяки йому формується система стійких товарно-грошових відносин між продавцем і покупцем (іноді за участю посередників), якими можуть бути держави, компанії, підприємці.

Реалізуючи свої товари на міжнародному ринку, країна отримує можливість широких торговельних контактів, що дозволяє обміняти товари, на яких вона спеціалізується, на товари, виробництво яких економічно не вигідне.

Основними елементами інфраструктури сучасного міжнародного ринку товарів є:

- міжнародні товарні біржі;
- міжнародні аукціони, ярмарки та інші форми небіржового посередництва;
- міжнародні комерційно-виставкові комплекси, торгові доми.

Найбільше значення мають міжнародні товарні біржі (здебільшого вони є акціонерними компаніями). Це організований торговельний майданчик, де зустрічаються продавці й покупці, укладають угоди, згідно з якими товари надходять до країни (до конкретного підприємства).

На розвиток сільського господарства впливають природні, соціальні, економічні чинники. Потужними виробниками сільськогосподарської продукції є найбільші за розмірами й кількістю споживачів країни, зокрема Китай, Індія, США, Бразилія, Індонезія.

Крім США, серед світових лідерів низка інших високорозвинених країн із підприємницьким високотоварним виробництвом: Франція, Німеччина, Велика Британія, Канада, Австралія. На вугілля, нафту й природний газ припадає 90 % первинних джерел енергії.

Міжнародний ринок товарів стає все більше регульованим завдяки таким організаціям, як Світова організація торгівлі (СОТ), Міжнародний валютний фонд (МВФ).

Основа конкуренції на міжнародному ринку товарів — їх споживчі властивості й ціна. На ньому використовуються світові ціни, які формуються під впливом співвідношення світових попиту та пропозиції на той чи інший товар.

Урок № 13

Дата: 17.11.2023

Тема: Первинний та вторинний сектори економіки

Мета: охарактеризувати первинний та вторинний сектори економіки; розвивати сформовані здібності, виховувати професійну компетентність.

Хід уроку:

Ви вже знаєте, що металургійна промисловість виробляє чорні та кольорові метали. Вони є найважливішими конструкційними матеріалами, які використовують у машинобудуванні та будівництві. Щонайменше 90 % продукції припадає на чорні метали: чавун і сталь (це сплави заліза з вуглецем та домішками). Лідером за виробництвом сталі є Китай.

Глобальні ланцюги доданої вартості у виробництві сталі (чавун є проміжним продуктом):

- видобуток і збагачення залізної руди;
- спікання залізної руди в агломерат (залізорудний концентрат);
- виплавка чавуну в доменних печах;
- виплавка сталі в кисневих конверторах або електropечax;
- виготовлення прокату, труб та інших виробів;
- реалізація кінцевого продукту.

Найбільші запаси залізних руд зосереджені в Бразилії, Австралії, Канаді, Китаї, Індії, Казахстані, Україні, Росії, Південній Африці, Швеції. Проте тільки частина з них спеціалізується на початкових ланках, у першу чергу це Австралія і Бразилія, які в значних обсягах постачають сировину на світовий ринок. Великими її імпортерами є країни ЄС, Японія й Південна Корея.

За останні десятиліття в географії підприємств чорної металургії сталися значні зміни. Вони були викликані тим, що головними чинниками їх розміщення поступово стають не тільки сировинний, але й інші чинники: транспортний (із цієї причини значна частина нових металургійних підприємств зараз споруджується в портах), споживчий, екологічний (металургія — брудне виробництво, а тому нові підприємства споруджуються в країнах, де менш суворе екологічне законодавство), працересурсний (використання дешевої робочої сили зменшує витрати на виробництво продукції).

На сьогодні у світі склалися три головні райони виробництва чорних металів:

- 1) Східна Азія, де особливо виділяються обсягами виплавки сталі Китай, Японія (відповідно перше і третє місця за виправкою сталі у світі) і Південна Корея. При цьому Японія спеціалізується переважно на випуску якісних марок сталі, а Китай і Південна Корея — масових. Виплавка сталі в цьому субрегіоні продовжує швидко зростати.
- 2) Європа, де найбільшими виробниками чорних металів є росія, Німеччина, Україна. При цьому чорна металургія постсоціалістичних країн випускає переважно недорогі марки

сталі, а високорозвинених країн — спеціальні, високоякісні, а тому дорогі види сталі. Також вони намагаються позбутися найбільш брудних, початкових стадій виробництва.

3) Північна Америка, де лідером за виробництвом чорних металів є США (третє місце у світі). Тут також переважає виробництво високоякісного металу.

Ви знаєте, що важливим напрямом машинобудування є транспортне. Десята частина вартості продукції світової промисловості припадає на автомобілебудування. Явними лідерами наприкінці ХХ ст. були Японія та США, дещо відставали Німеччина та Франція. На початку ХХІ ст. до групи лідерів стрімко увірвалися спочатку Південна Корея, а потім Китай.

Розробка й виробництво сучасних пасажирських літаків — технічно складний, наукоємний, тривалий і дорогий процес. Тому кількість країн, що можуть вирішувати це завдання, обмежена. Це такі країни, як США, Франція, Італія, Німеччина, Бразилія, Росія, Канада, Велика Британія, Україна. Тільки частина з них виробляє великі авіалайнери, що перевозять понад 150 пасажирів на відстані 4000 км і більше. У світі є два безумовні лідери — американський «Боїнг» і європейський «Ербас», між якими триває гостра конкурентна боротьба.

Певні особливості має географія суднобудування. Виробництво морських суден орієнтоване на наявність портів, конструкційних матеріалів (сталі), можливості кооперування, вартість робочої сили. При цьому, на відміну від авіабудування, лідерами галузі зараз є країни Азії (Китай, Південна Корея, Японія).

Питання для самоперевірки:

1. Дайте визначення поняття «глобальні ланцюги доданої вартості».
2. Як ви розумієте, що таке міжнародний ринок товарів?

Домашнє завдання: дати відповіді на питання для самоперевірки, законспектувати матеріал з теми.

Рекомендована література: . Географія (рівень стандарту): підручник для 11 класу, закл. заг. серед. освіти / В. В. Безуглий, Г. О. Лисичарова. – Київ: Генеза, 2019.

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,

але не пізніше 20:00